

Konu: **Kadim Diller ve Yazılar**

Yazı: **10**

Genetik Bulgular

Doç. Dr. Haluk BERKMEN

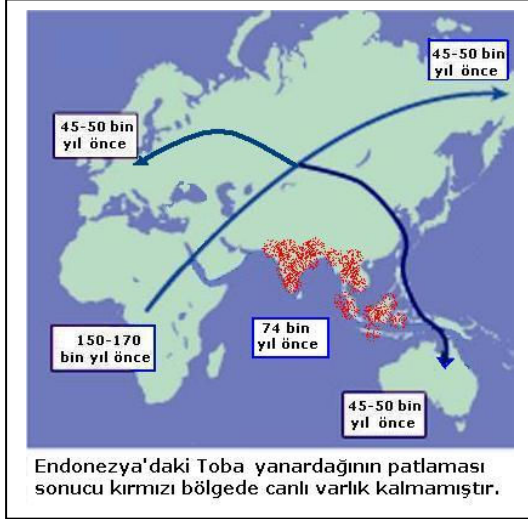
Kültürel dağılımı dil, din ve mimari eserlere dayandırıp açıklayınca karşımıza hep "**Hangi tarihte, ne zaman?**" sorusu çıkmaktadır. Bu tür sorulara kesin yanıt bulmak için daha somut kanıtlar göstermek gerekmektedir. Son yıllarda oldukça başarılı sonuçlar elde etmiş bir bilim dalı olan genetik, **Y** kromozomunun izlerini sürerek insanlığın dünyaya ilk yayılma haritasını çıkartmıştır.

Altta görülen haritada insanlık yaklaşık 170,000 yıl önce Afrikadan yola çıkmış ve günümüzden yaklaşık 45,000 yıl önce dünyanın dört-bir yanına yayılmıştır. Bu ilk yayılmanın merkezi, görüldüğü gibi orta Asya bölgesidir (Kaynak: **Science dergisi**, 24 Ekim 2003, Cilt 302, sayfa 555).



Haritada görülen ilk dağılım önce Mezopotamya bölgesinde iki kola ayrılmış ve bir kol güneyden deniz kıyını takiben Avustralya'ya ulaşırken diğer kol Hazar denizinin doğu yakasından Orta Asya bölgesine doğru yayılmıştır. Orta Asya bölgesine tam olarak hangi tarihte ulaştığı bilinmiyor, fakat o bölgede oldukça ileri bir kültür seviyesine ulaştıktan sonra (atı evcilleştirmesi sayesinde) günümüzden 45-50 bin yıl önce Asya'nın kuzey ve güney-doğusu ile Avrupa'ya ulaşmıştır. Avustralya'nın **Aborijin**

halkı, iki farklı koldan o bölgeye ulaşmış olan insanların gen karışımından oluşmuştur.



Altteki haritada günümüzden 74,000 yıl önce güney ve güney-doğu Asya halkının yaşamış olduğu önemli bir felaketi görmekteyiz. Endonezya'daki **Toba** yanardağının patlaması sonucu geniş bir kül bulutu Pakistan'ın bir bölümünü, Hindistan'ı, güney-doğu Asya'yı ve Endonezya adalarını kaplamış tüm bölgede canlı yaşam büyük çapta sona ermiş, toplam insan sayısı 10,000 kişiye kadar inmiştir. O dönemde Hindistan'daki kül tabakasının kalınlığı 5 metreye ulaşmıştı. Tüm bölgede 1000 yıl süren karanlık ve soğuk, kültürün gelişimini büyük çapta etkilemiştir. Böylece Afrika çıkışlı güney kol tümüyle yok olma durumu ile karşı karşıya kalmıştır.

Günümüzden 40,000 yıl öncesinden başlayan ve günümüzden 16,000 yıl öncesine kadar süren buzul çağı süresince insanların büyük çoğunluğu, sığınmış oldukları mağara ve kovuklarda yaşamlarını sürdürmüşlerdir.

İkinci büyük dağılım, buzul çağının sona ermesi ile Orta Asya'dan 16,000 yıl önce başlamış ve binlerce yıl dalga dalga devam etmiştir.

Bir diğer genetik önemli çalışma Etrüsklerin genetik bağlarını saptamak üzere yapılmış olan 2004 yılındaki araştırmadır. Bu araştırmaya katılan 13 İtalyan genetik uzmanının ortak sonucu Etrüsk genine en yakın bulunmuş olan gen Türk geni olduğudur (Kaynak: **American Journal Hum Genetics**, 2004, cilt 74, sayfa 694). Makalede şöyle bir ifade vardır (kendi çevirim):

Diğer toplumlara göre Etrüsklerin genleri ile Türklerin genleri arasındaki önemli benzerlik, gerçekten bir gen akışının ifadesi olabilir. Etrüsk limanları ile batı Anadolu arasında ticari ilişkiler saptanmış olup ticaret ile birlikte evliliklerin oluşumu sonucu ölçülebilir gen değişimleri oluşmuş olabilir. Bu çalışma, batı ve hatta güney Anadolu'dan Etrüsklere gen akışı olabileceğini, ve Herodot'un ifade ettiği gibi sadece Lidya etkisinin bulunmadığını göstermiştir.

Bu ifadeyi şu şekilde yorumlayabiliriz:

- Etrüsklerin sadece güneyden deniz yoluyla İtalya yarımadasına ulaştıkları varsayılmıştır. Oysa ki, ilk Etrüsk kolu Alp dağlarını aşarak İsviçre üzerinden kuzey İtalya bölgelerine ulaşmıştır. Bu noktaya hiç değinilmemiştir.
- Genlerde ciddi bir benzerliğin oluşması için ticaret yoluyla yapılan evlilikler yeterli değildirler. İlgili toplumların, mutlaka, ortak bir gen yapısına sahip olmaları ve aynı gen havuzundan türemiş olmaları gerekir.
- Etrüsklerin M.Ö. 600 ile M.S. 200 yılları civarında var oldukları varsayım Anadolu'dan İtalya yarımadasına göç etmiş olanların Türk oldukları sonucunu doğurmaktadır. Bu sonuç da Türk toplumlarının çok eski dönemlerden beri Anadolu topraklarına yerleşmiş olduklarına işaret etmektedir.